

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Consideratio de Mortificatione interna & externa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

C O N S I D E R A T I O
D E M O R T I F I C A T I O N E I N T E R N A
E T E X T E R N A.

Considera I. Quid sit vera mortificatio, scilicet ab
vitæ sensualis; sicut enim vita hominis colligitur ex alio
nibus vitalibus; ita etiam qualis sit ejus vita spiritualis
qualitate actionum colligitur; si ergo per sensus suos
internos, quam externos solas sensibiles delectations;
vanam gloriam & honorem querat, vitam sensualem
torum more vivere censetur; si autem omnes actiones
DEVM velut ultimum finem dirigantur, tunc vitam
tualem vivere dicitur, potestque cum S. Paulo ad Galatas
cere: *Vivo autem iam non ego, sed Christus in me*. Unde colligitur duplex esse mortificationis genus, inter
scilicet, & externæ. Interna consistit in eo, ut tam exter
quam internos sensus animæ ab illico usu creaturam con
neamus; externa consistit in corporis afflictionibus
sponte susceptis, vel à DEO, hominibusve immissis; id quod
S. Bernardus in Epist. ad FF. de monte DEI pulchre indic
dum ait: *Docendus est homo, sic latere corpus suum, si
agrotum, cui etiam multum solenti inutilia sunt negau*
(quod sit per interiorum mortificationem) *utilia vero eti
nolenti ingerenda, quod per exteriorum mortificationem
contingit.*

Itaque examina te 1. Quomodo oculos tuos ab illico
spectu; aures ab illico auditu: nates ab odoratu delici
gustum ab immodico usu cibi & potūs: tactum denique
sensuali quocunque, & illico usu contineas.

Examina 2. Quomodo memoriam ab illicita recordatio
ne; intellectum ab illicito assensu vel dissensu; voluntate
ab illicita volitione aut nolitione contineas.

Examina 3. Quomodo te in mortificatione spontanea
per cibi & potūs moderationem & subtractionem: vel co
poris per flagella, cilicia, aliisque similia instrumenta ca
gatione hactenus te habueris?

Examina 4. Quomodo afflictiones corporis à DEO
Proximo, sive per aëris intemperiem, puta frigus & astre
sive per necessarij alimenti subtractionem, puta sitim &

rem: sive per sanitatis læsionem, ut morbos, percussionses, vulnera &c. suscepseris.

Considera II. Quæ motiva excitare te debeant ad hanc Mortificationem singulari studio exercendam. Videlicet 1. Quia sic Status Sacerdotalis exigit; si enim, qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum concupiscentiis suis, teste & Paulo ad Gal. c. 5. & Christus ipse Luc. 9. dixit: *Qui vult venire post me, abneget semet ipsum* (per internam mortificationem) *& tollat Crucem suam* (per mortificationem externam) *& sequatur me;* an non Sacerdos, qui propter munus suum peculiariter ad imitandum & sequendum Christum obligatus, peculiari quoque studio ad Mortificationis virtutem incumbere debet? 2. Quia specialiter ad profectum in perfectione & charitate conducit, uti breviter indicavit plus Author libelli de imit. Christi l. 1. c. 25. dicens: *Tantum proficies, quantum tibi vix intuleris.* Fusiū vero Casianus l. 4. Inst. c. 43. significavit, dum dixit: *Mortificationem voluntatum extirpantur, & marcescent virtus universa; expulsione virtiorum virtutes fructificant, atque succrescent; pullulatione virtutum puritas cordis acquiritur; caritate cordis apostolica & charitatis perfectio possidetur.* 3. Quia, ut Christus ipse quondam S. Catharinae Senensi dixit, *quantum moreris tibi, tantum vivis DEO;* quæ sola vita est vita vera, quia fini, propter quem creatus est homo, conformis: *vita jucunda;* quid enim jucundiū possessione finis ultimi? *vita perennis,* quia & in hac vita sine voluntate tua auctor non potest, & certam tibi vitæ æteruæ, etiam absque Purgatorio possidenda, spem facit; si enim Martyrium talis vita promissionem habet, quanto magis mortificatio carnis & propriei voluntatis, quæ, teste S. Bernardo ser. 30. in Cant. genou martyrij est, *illo, quo membra caduntur ferro, horrore quidem mitius, sed diuturnitate molestius,* eandem prometitur.

Considera III. Quæ media adhibere possis, & velis ad hanc virtutem obtinendam, nimirum sequentia tria 1. Ut necessitatem hujus Mortificationis bene ponderes; quam quidem pulchre ob oculos posuit S. Bernardus ser. 58. super Cantica dicens: *Credite mihi, & putata repullulant, & effugata redeunt, & reaccendantur extincta, sopita denudo*

excitantur. Parum ergo est semel putasse, saepe putando quere
est; immo si fieri potest, semper, quia semper, quod putari potest
tet, si non dissimulas, invenies; nam, ut bene S. Ephrem
exhort. ad piet. dixit, bellum militum breve, sed Mors
(& potiori jure Sacerdotis) pugna, quo adusque migrat
Dominum. 2. Ut non ad difficultatem mortificationem
ternam, sed unctionem & consolationem, quæ plerumque
mortificationem comitatur juxta illud Apoc. 2. *Vim
dabo manna absconditum: oculos mentis reflectas;* nam
S. Bernardus fer. 1. de dedic. sapienter advertit, hinc effigi
multi aboxinantur, & fugiunt paenitentiam, crucem
dem videntes, sed non etiam unctionem. *Vos, qui exponi
estis, ecce scitis, quia verè crux nostra inuncta est,* &
dicam, amaritudo nostra dulcissima. 3. Ut continetur
mortificationis exercitio facilitatem tibi hujus virtutis
curare studeas; ut enim, qui crucifiguntur, non uno tam
aut altero iectu Crucis affiguntur, sed pluribus opus est
qui cum Christo crucifigi cupit, sapientius ubi vim inferatur
cesserit. Unde recte Thomas Kemp, l. 1. c. 3. ait: *Habu
beret esse negotium nostrum, sincere &idelicet seipsum,*
quotidie seipso fortiori memorem fieri, atque in melius aliquatenus
sicere. Quidni ergo exardescis in temetipsum, & exclamamus
cum S. Bernardo: *Exurgat DEVS, cadat armatum ihesu*,
*& conteratur inimicus homo, Contempnor DEI, ana
sui, amicus Mundi, servus Diaboli; quid tibi & idetum est?*
si recte sensis, mecum dices: *Reus est mortis, crucifigatur*
crucifigatur.

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione legi potest residuum ex l. 1. c. 1.
vel si jam totum priori die lectum est, l. 3. c. 19.

Ex libello Ascerico, vel Historico, quantum tempus
mittit.

Ex libello Exercitorum legi possunt hodie Regule de
Etia temperando, quæ suprà p. 1. c. 3. §. 3. med. 2. n. 7. habet
tur; circa quas tamen duo obiter notanda sunt. Primum
est, eas à S. P. Ignatio non ideo in hac Septimana posuisse
se, quod huic Septimanæ propriae sint, sed quod aliis diebus
alia documenta magis necessaria tradenda, atque adeo